

[Time: 2½ Hours]

[Marks: 75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Each question carries equal marks.
 3. Marks to the right indicate full marks.

Q.1.

(A) In George Orwell's *Animal Farm*, why did the original seven commandments lose their relevance? What were the changes made? Why were these changes made?

[15]

OR

(A) Discuss the significance of the symbols in George Orwell's *Animal Farm* -- Names, Milk and Apples, Windmill, Old Major's Skull and Jones' Rifle.

[15]

OR

(B) What is the significance of the use of symbols in Bhisham Sahni's *Tamas*?

[15]

OR

(B) How effectively has Bhisham Sahni developed the plot in *Tamas*?

[15]

Q.2.

(A) In Gabriel Garcia Marquez's short story "A Very Old Man with Enormous Wings" how do the fantastic elements help provide insights into the way human beings think and behave?

[8]

(B) Is the short story "Girls" by Mrinal Pande made more effective by the use of first person narration? In what way?

[7]

OR

Q.2.

(C) How effective is Isabel Allende's narrative technique in her short story "And of Clay are we Created"?

[8]

(D) What is the theme of Ernest Hemingway's short story "A Clean, Well-Lighted Place"? How does Hemingway develop this theme?

[7]

Q.3.

(A) With reference to Maya Angelou's poem "The Lie", comment on the 'emotional mask' that the speaker hides behind as she bids farewell to her friend.

[8]

- (B) What is the theme in Robert Frost's poem "Stopping by Woods on a Snowy Evening"? How does he develop this theme? [7]

OR

- (C) How effectively does Wilfred Owen portray the enemy as a friend in his poem "Strange Meeting"? [8]

- (D) In what way is Gieve Patel castigating modern man in his poem "On Killing a Tree"? To what extent do you agree with Patel's point of view? [7]

Q.4.

- (A) Vijay Tendulkar, in his play *Silence! The Court is in Session*, has used this platform to expose gender discrimination in patriarchy. What are your views on this? [15]

OR

- (A) Do you consider Leela Benare as a tragic figure in Vijay Tendulkar's play *Silence! The Court is in Session*? Give reasons for your response. [15]

OR

- (B) What is the source and the irony of the title of George Bernard Shaw's play *Arms and the Man*? [15]

OR

- (B) George Bernard Shaw rejected romanticism and embraced realism. How realistic is *Arms and the Man*? How much of it is "unrealistic"? [15]

Q.5. Write short notes on any three: [15]

- (A) The use of irony as a poetic device in "On Killing a Tree".
- (B) The use of metaphor to articulate human emotions in the poem "Need Ka Nirman Phir Phir".
- (C) Title of the poem "Strange Meeting".
- (D) Cafe as a setting in "A Clean, Well-Lighted Place".
- (E) Women in Nani's house in "Girls".

वेळ : २ तास ३० मिनिटे

गुण - ७५

टीप - सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत
उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

प्र. १ ला) अ)

१५ गुण

- i) George Orwell's यांच्या Animal Farm या कादंबरीमध्ये ज्या मूळ सात आज्ञा होत्या त्याचे महत्त्व किंवा प्रासंगिकता का गमावली गेली? यात केलेले बदल काय होते आणि हे बदल का केले गेले?

किंवा

- ii) Animal Farm मधील खालील प्रतीकांची चर्चा करा - नावे, दूध आणि सफरचंद, पवनचक्की, जुनी कवटी, जोन्सची रायफल

किंवा

प्र. १ ला) ब)

१५ गुण

- i) भीष्म सहानी यांच्या 'तमस' या कादंबरीत केलेल्या विविध प्रतीकांचे काय महत्त्व आहे .
- ii) भीष्म सहानी यांनी 'तमस' चे कथानक प्रभावीरीत्या कसे विकसित केले आहे हे स्पष्ट करा.

किंवा

प्र. २ रा. अ)

- i) गब्रीएल गार्सिया मार्कीझ ची लघुकथा A Very Old Man with Enormous Wings" यामध्ये चमत्कृतीपूर्ण घटक हे मानवी मनाच्या विचार आणि वर्तनाला कशाप्रकारे प्रतिबिंबित करतात ? (८)
- ii) मृणाल पांडे यांची "Girls" ही लघुकथा प्रथमपुरुषी एकवचनी निवेदनामुळे प्रभावी वाटते का ? कोणत्या पद्धतीने ती प्रभावी वाटते? (७)

किंवा

प्र. २ रा. ब)

- i) इसाबेल ऑलेंड्रीच्या And of Clay are we Created" या लघुकथेत तिने तिच्या निवेदनतंत्राचा कशाप्रकारे वापर केला आहे? (८)
- ii) अर्नेस्ट हेमिंग्वे यांची "A Clean, Well-Lighted Place" या लघुकथेची मुख्य थीम काय आहे? हेमिंग्वेने ही थीम कशाप्रकारे विकसित केली. (७)

प्र. ३ रा. अ)

- i) माया अँजेलो यांची कविता "The Lie" हिचा संदर्भ देऊन कवितेतील आपल्या मित्राला निरोप देताना कशाप्रकारे कवयित्रीने एक भावनात्मक मुखवटा धारण केला आहे हे स्पष्ट करा. (८)
- ii) रॉबर्ट फ्रॉस्ट यांच्या "Stopping by Woods on a Snowy Evening" या कवितेतील मुख्य थीम काय आहे. (७)

किंवा

प्र. ३ रा. . ब)

- i) विल्फ्रेड ओवेनने "Strange Meeting" या आपल्या कवितेत आपल्या शत्रूला आपला मित्र म्हणून कसे प्रभावीरीत्या दाखवले आहे ते स्पष्ट करा (८)
- ii) "On Killing a Tree" या कवितेमध्ये गिह पटेल यांनी आधुनिक मनुष्याला कशाप्रकारे फटकारले आहे? पटेल यांच्या दृष्टीकोनाशी तुम्ही किती प्रमाणात सहमत आहात? (७)

प्र. ४ था. अ)

१५ गुण

- i) 'शांतता! कोर्ट चालू आहे' या नाटकात विजय तेंडुलकर यांनी समाजातील लैंगिक असमानता आणि पितृसत्ताक पद्धती दर्शवण्यासाठी केला आहे याबाबतीत तुमचं मत काय आहे ?

किंवा

- ii) विजय तेंडुलकर यांच्या नाटकामध्ये लीला बेणारे हिला एक दुःखी व्यक्तिमत्व म्हणून दाखवण्यात आलेले आहे असे तुम्हाला वाटते का ? तुमचे उत्तर सकारणं स्पष्ट करा.

किंवा

प्र. ४ था. ब)

१५ गुण

- i) जॉर्ज बर्नाड शॉ यांचे नाटक 'Arms and the Man' यातील स्रोत आणि उपरोधिकता काय आहे.

किंवा

- ii) जॉर्ज बर्नाड शॉ यांनी रोमँटिसिसम नाकारलं आणि वास्तववाद स्वीकारला? 'Arms and the Man' हे किती वास्तववादी आहे आणि यातील अवास्तवतावाद किती आहे?

प्र. ५ वा) टीपा लिहा (कोणतेही ३)

१५ गुण

- अ) On Killing a Tree” या कवितेमध्ये कवितेचे तंत्र म्हणून विडंबनाचा केलेला वापर
ब. 'नीड का निर्मान फिर फिर' यामध्ये मानवी भावना व्यक्ती करण्यासाठी रूपकाचा केलेला वापर
क. Strange Meeting”. या कवितेचे शीर्षक
ड “A Clean, Well-Lighted Place”. 'कॅफे' मधील वातावरण
इ. 'गर्ल्स' या लघुकथेतील आजीच्या घरातील स्त्रिया
